

Raadsvoorstel Besluitvormend

Bijstelling duurzaamheidsambitie nieuwbouw IKC Hillegom

aan: de raad van de gemeente Hillegom

zaaknummer: Z-20-143288
datum voorstel: 10 september 2020
datum collegevergadering: 15 september 2020
datum raadsvergadering: 15 oktober 2020
agendapunt: 0
portefeuillehouder: Mevr. C.J. Hoekstra
behandelend ambtenaar: Gianni Pollarini
e-mailadres: g.pollarini@hlltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. De duurzaamheidsambitie van het Integraal Kind Centrum (IKC) Hillegom bij te stellen van een energieleverend gebouw naar een energieneutraal gebouw.

Inleiding

Op 20 september 2018 heeft de raad kennisgenomen van de kadernotitie 'Nieuwbouw Integraal Kind Centrum (IKC) Hillegom' en de uitgangspunten voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom locatie Weerlaan/Vosselaan.

Voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom en de inrichting/aanpassing van de buitenruimte heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld van € 8.000.000. Om uitvoering te geven aan de duurzaamheidsambitie van de gemeente is het uitgangspunt om een energieleverend ('Plus op de meter') IKC te realiseren. Een energieleverend gebouw is dan ook het uitgangspunt van het Programma van Eisen voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom waaraan het ontwerp dient te voldoen. Tijdens de ontwerputwerking is echter gebleken dat de extra zonnepanelen tbv een energieleverend gebouw een investering vergen die niet in een reële termijn terug te verdienen is. Er kan een (financieel) betere situatie worden bereikt bij een energieneutraal IKC in plaats van een energieleverend IKC.

Zowel de school als de gemeente kunnen niet optimaal profiteren van de te veel opgewekte energie. De stuurgroep IKC Hillegom adviseert aan de raad om de duurzaamheidsambitie bij te stellen van een energieleverend gebouw naar een energieneutraal gebouw.

Bestaand kader en context

De gemeente Hillegom heeft een duurzaamheidsambitie om in 2030 energieneutraal te zijn en in 2050 klimaatneutraal. Om uitvoering te geven aan de duurzaamheidsambitie van de gemeente is in 2018 besloten om bij de bouw van het IKC Hillegom rekening te houden met een investering in duurzaamheidsmaatregelen en te kiezen voor de variant 'Plus op de meter'.

Het ontwerpteam heeft dit uitgangspunt, een energieleverend IKC, vertaald in het definitief ontwerp. In het ontwerp voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom zijn hiervoor onder andere 299 zonnepanelen opgenomen op het dak van het IKC.

Het IKC wekt in de zomer meer elektriciteit op dan het verbruikt en in de winter wekt het IKC minder elektriciteit op dan het verbruikt. Per saldo levert het gebouw elektriciteit.

De opgewekte energie kan in de zomermaanden niet geheel worden ingezet voor het IKC, mede door de zomervakanties. Sophia Scholen is een grootgebruiker en koopt elektriciteit goedkoop in voor circa € 0,10 per kWh uur en ontvangt € 0,04 per kWh voor de geleverde elektriciteit. De terugverdientijd van de extra zonnepanelen bedraagt hiermee circa 34 jaar (inclusief SDE subsidie). Dit is veel langer dan de levensduur van de zonnepanelen van 25 jaar.

Als gevolg hiervan heeft de stuurgroep het ontwerpteam gevraagd naar alternatieven waarbij het overschot aan energie niet tegen lage tarieven worden teruggeleverd aan het energiebedrijf. Het ontwerpteam heeft gekeken naar de mogelijkheden van het toepassen van accusystemen in het IKC en naar toepassing van het teveel aan energie in de directe omgeving van het IKC.

Voor het IKC Hillegom kan een effectievere besteding van middelen worden bereikt bij een energieneutraal gebouw in plaats van een energieleverend gebouw. Bij een energieneutraal gebouw is de hoeveelheid opgewekte energie gelijk aan het energieverbruik van de gebouw gebonden installaties. De investeringskosten voor een energieneutraal gebouw ten opzichte van een energieleverend gebouw liggen circa € 65.000 incl. btw lager door het vervallen van de benodigde zonnepanelen die het consumptief verbruik en de plus-energie compenseren.

De raad wordt gevraagd één van de duurzaamheidsambities bij te stellen voor het IKC Hillegom, een wijziging ten opzichte van de in 2018 vastgestelde uitgangspunten.

Beoogd effect

Een toekomstbestendig en duurzaam Integraal Kindcentrum.

Argumenten

1.1. Het Integraal Kindcentrum wordt een energieneutraal gebouw (een ENG gebouw) met hoogwaardige duurzaamheidsmaatregelen.

Vanaf 1 januari 2021 moeten alle gebouwen in Nederland bijna energieneutraal (BENG) zijn. Het IKC wordt een energieneutraal gebouw (een ENG gebouw). Met betrekking tot energie is de duurzaamheidsambitie iets naar beneden bijgesteld. Dat geldt niet voor de andere duurzaamheidsmaatregelen die zijn toegepast in het ontwerp. Met name de circulaire uitgangspunten zijn een belangrijke ambitie.

1.2. De investering in extra zonnepanelen om een energieleverend gebouw te realiseren verdient zich niet terug. De terugverdientijd is langer dan de technische levensduur van de zonnepanelen.

De extra investering om een energieleverend Integraal Kindcentrum te realiseren behaalt niet het gewenste rendement en is daarmee een niet-effectieve besteding van middelen. Zowel de school als de gemeente kunnen niet optimaal profiteren van de te veel opgewekte energie. Door de ambitie bij te stellen naar een energieneutraal IKC wordt circa € 65.000 bespaard.

1.3. De opslag van te veel geproduceerde elektriciteit en gebruik van opgeslagen elektriciteit voor projecten van deze omvang nog in de kinderschoenen staat.

De ontwikkelingen van accu's voor opslag van te veel geproduceerde elektriciteit in de zomermaanden en gebruik buiten de zomermaanden van de opgeslagen elektriciteit voor projecten van deze omvang staan nog in de kinderschoenen. Daarnaast zijn deze accu's erg kostbaar en brengen ze veiligheidsrisico's met zich mee.

1.4. Het niet mogelijk is om de te veel geproduceerde elektriciteit in de zomermaanden uit te wisselen met andere (gemeentelijke) gebouwen.

Het is ook niet mogelijk gebleken om de te veel geproduceerde elektriciteit in de zomermaanden uit te wisselen met andere gebouwen, zoals het sportcentrum, het skicentrum of de brandweerkazerne. Dit is niet mogelijk omdat Sophia Scholen geen energieleverende stichting is, bij leveren aan derden, en grootgebruiker is bij salderen.

Kanttekeningen

1.1. De duurzaamheidsambitie om op termijn toch nog een energieleverend gebouw te realiseren blijft mogelijk.

Het bijstellen van de duurzaamheidsambitie van een energieleverend naar een energieneutraal IKC zorgt ervoor dat er minder zonnepanelen geplaatst worden op het dak van het IKC. Een deel van het dakoppervlak komt vrij en is beschikbaar om op termijn toch meer zonnepanelen aan te brengen. In de gunning leidraad aanbesteding uitvoerende partij voor het uitvoeren en realiseren van de bouw van het IKC is de optie om een energieleverend gebouw te realiseren opgenomen. Het is op termijn mogelijk, op het moment dat er nieuwe ontwikkelingen zijn op het gebied van de opslag van energie of de oprichting van een Hillegoms energie coöperatie, om alsnog de extra zonnepanelen op het dak van het IKC te plaatsen om meer energie op te wekken.

Financiële consequenties

Het bijstellen van de duurzaamheidsambitie op het gebied van energie voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom levert een bezuiniging op. Een energieneutraal gebouw ten opzichte van een energieleverend gebouw resulteert in een bezuiniging van circa € 65.000 incl. btw. Een lager investeringsbedrag van circa € 65.000 leidt tot lagere kapitaallasten en een lagere onttrekking uit de reserve Onderwijshuisvesting.

Door de lagere kapitaallasten en een lagere onttrekking uit de reserve Onderwijshuisvesting bestaat de mogelijkheid om andere ambities op het gebied van duurzaamheid te bekostigen en die te dekken uit de reserve Onderwijshuisvesting.

Aanpak, uitvoering en participatie

Uitgangspunt voor de ontwikkeling van de nieuwbouw van het IKC Hillegom is een energieleverend gebouw. Door het ontwerpteam is dit uitgangspunt op basis van het technisch Programma van Eisen voor nieuwbouw van het IKC Hillegom vertaald in een ontwerp. In de ontwerpfase zijn door Klictet Advies (installatie adviesbureau) berekeningen gemaakt om te toetsen of een energieleverend IKC een haalbaar scenario is. Op basis van een aantal energieconcepten is het advies van Klictet opgevolgd om te kiezen voor een installatieconcept op basis van een zogenaamd warmtepomptechniek in combinatie met gesloten bodemcollectoren.

Op basis van het gekozen installatieconcept en het beschikbare dakoppervlak wordt met 299 zonnepanelen met een opbrengst van 365 KWh een energieleverend IKC gerealiseerd.

Op basis van de berekening en het advies van Klictet is in de stuurgroep IKC Hillegom besloten om de raad voor te stellen de duurzaamheidsambitie voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom bij te stellen.

De gemeente en Sophia Scholen hebben ook een aantal alternatieven onderzocht om de te veel opgewekte energie op een andere manier in te zetten. Overtollig stroom aanbieden aan derden of zonnepanelen plaatsen op andere onderwijsgebouwen van Sophia Scholen. Deze opties zijn niet mogelijk. Sophia Scholen is geen energieleverende stichting.

Indien de raad besluit de duurzaamheidsambitie op het gebied van energie bij te stellen en te kiezen voor een energieneutraal gebouw in plaats van een energieleverend gebouw resulteert dit in een bezuiniging van circa € 65.000.

Na besluitvorming wordt in de eerstvolgende digitale nieuwsbrief 'Nieuwbouw IKC Hillegom' melding gemaakt van de bijstelling van de duurzaamheidsambitie voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom.

Duurzaamheid

Het IKC heeft een hoge duurzaamheidsambitie met betrekking tot energie, maar ook op andere aspecten. Bij de uitwerking van het ontwerp voor de nieuwbouw van het IKC Hillegom zijn steeds weloverwogen keuzes gemaakt die bijdragen aan een zo duurzaam en circulair mogelijk gebouw. Compact bouwen, goede warmte-isolatie, goede kierdichting, zonwering, efficiënte verwarming, vraag gestuurde ventilatie, (passieve) koeling en goed geregelde verlichting.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Het betreft de uitvoering van lokaal beleid voor de gemeente Hillegom op het gebied van onderwijshuisvesting en duurzaamheid

Urgentie

De aanbesteding voor de uitvoerende partij is in gang gezet. Voordat de opdracht wordt verleend en overgegaan wordt tot uitvoering en realisatie van de nieuwbouw van het IKC Hillegom dient de raad een besluit te nemen over de duurzaamheidsambitie op het gebied van energietransitie.

Evaluatie

n.v.t.

Bijlagen en achtergrondinformatie

n.v.t.

namens het college van burgemeester en wethouders,

Mevr. drs. C.B. Baauw
secretaris

Dhr. A. van Erk
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,

gelezen het voorstel van het college van 15 september 2020 met als onderwerp Bijstelling duurzaamheidsambitie nieuwbouw IKC Hillegom

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

1. De duurzaamheidsambitie van het Integraal Kind Centrum (IKC) Hillegom bij te stellen van een energieleverend gebouw naar een energieneutraal gebouw.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 15 oktober 2020,

Mevr. drs. P.M. Hulspas-Jordaan
griffier

Dhr. A. van Erk
voorzitter